

1 ÀPAT DIARI PER ALS INFANTS SAHRAUÍS DELS CAMPAMENTS DE REFUGIATS DE TINDOUF

*SUPORT I MILLORA DE L'ASSISTÈNCIA EDUCATIVA I SANITÀRIA
ALS INFANTS SAHRAUÍS*

INDEX

- A. PRESENTACIÓ
- B. DADES DE L'ENTITAT SOL.LICITANT
- C. EL POBLE SAHRAUÍ. CAMPAMENTS DE REFUGIATS DE TINDOUF
- D. DESCRIPCIÓ PROJECTE
  - D.1. OBJECTIUS
  - D.2. POBLACIÓ DESTINATÀRIA DE L'AJUT (BENEFICIARIS)
  - D.3. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE
  - D.4. GESTIÓ DEL PROJECTE
  - D.5. PRESSUPOST ESTIMATIU

A.- PRESENTACIÓ

Des de la Comissió de Projectes de l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) i aprovat des de la seva junta de socis us presentem un projecte de cooperació amb l'objectiu d'oferir als infants de les Escoles Bressol dels campaments de Tindouf un suport alimentari al llarg de tot el curs escolar.

Aquest projecte neix de la preocupació que ens genera la realitat de l'incompliment, de manera continuada, per part de l'Alt Comissionat per als refugiats de Nacions Unides (ACNUR) i del PAM, pel que fa a l'aportació de productes alimentaris i la repercussió que això pot tenir en la salut dels infants dels campaments de refugiats de sahrauís a Tindouf.

B.- DADES DE L'ENTITAT SOL.LICITANT

NOM:

Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS).

ADREÇA:

C/ Pere Vergès, 1 (10.14). 08020 Barcelona

RESPONSABLE DE L'ENTITAT:

Sr. Felip Solé Sabarís (President)

RESPONSABLE DEL PROJECTE:

Neus Canelles i Vilardell (Vice-presidenta)

TELÈFON:

93.305.52.06 / 93.305.52.23

FAX:

93 305 52 23

NIF:

G - 58445784

E-mail:

acaps@sahara-acaps.org

ENTITAT SOL.LICITANT: A.C.A.P.S.

L'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) és una organització no governamental creada l'any 1983 per tal de promoure i coordinar el suport polític i humanitari de Catalunya al poble sahrauí.

Els nostres **objectius** són aconseguir:

- 1- L'ajuda material i humanitària necessària per a la població sahrauí exiliada a Tinduf, sense la qual la vida als camps de refugiats seria impossible.
- 2- El suport polític per tal de contribuir a una solució justa al conflicte.

ACAPS és present a tot Catalunya i compta actualment amb més de 1.200 socis organitzats en 50 seccions territorials.

Al llarg dels 20 anys de funcionament ACAPS ha centrat la seva activitat en:

1. **Projectes de cooperació** a demanda de la contrapart per donar suport a:
  - A la infraestructura i sistema educatiu dels campaments de refugiats sahrauís, tant pel que fa a l'educació...,com a l'educació especial...dones...professional
  - A la infraestructura i serveis comunitaris de diferents daïres.
  - Al sistema sanitari dels campaments de refugiats sahrauís.
  - A la xarxa de ràdio-comunicació als campaments.
2. **Projectes de suport** al sistema sanitari dels campaments de refugiats sahrauís, mitjançant cases d'acollida en diferents ciutats catalanes s'atén a nens i adults sahrauís amb patologies que no poden ser degudament ateses als campaments de refugiats.

3. **Organització de caravanes** que han portat als campaments productes de primera necessitat per abastar als campaments de refugiats: aliments, material d'higiene personal, medicaments, material escolar, equipaments pels hospitals...

4. **Colònies d'estiu per a Infants Sahrauís**, que provenen dels campaments de refugiats a Tindouf, perquè gaudeixin d'unes vacances diferents, acompanyats per famílies catalanes durant els mesos de juliol i agost, i perquè puguin rebre assistència sanitària.

5. **Organització de vols xàrters** per conèixer els camps de refugiats, fer el seguiment dels projectes de cooperació, visitar els infants que han vingut a l'estiu de colònies, etc....

6. Impuls i coordinació d'**actes i campanyes de mobilització** en suport del poble sahrauí i de la seva lluita per a la independència.
7. Organització de **campanyes informatives i de sensibilització**. Per a la realització d'aquests actes l'ACAPS disposa de diferents materials divulgatius com són:
- Una haima (tenda del desert)
  - Exposicions fotogràfiques
  - Vídeos per a divulgar
  - Unitats didàctiques
8. **Assessorament** i suport logístic a projectes gestionats per altres entitats.

C. EL POBLE SAHRAUÍ. CAMP DE REFUGIATS DE TINDOUF.

GEOGRAFIA I POBLACIÓ

El territori del Sàhara Occidental està situat a la part nord-occidental del continent Africà, just enfront de les Illes Canàries, i fent frontera amb Marroc, Algèria i Mauritània. Les altes temperatures i el baix índex de pluges no permeten el conreu a gran part del territori, a excepció de la part nord del país. Les úniques pastures de la regió les fan pastors nòmades. Els principals ingressos provenen del tractament de fosfats de les mines de Bucraa i la pesca que es realitza al llarg de la costa.

Aquestes dificultats geogràfiques fan que la població es concentri a la regió costanera i al nord, on hi ha la capital: El Aaiun. Però gran part dels sahrauís viuen als camps de refugiats situats a Algèria, com a resultat de l'èxode de **1975**, després que el Marroc ocupés el territori i forçés la marxa de més de 160.000 sahrauís. És a aquesta població, condemnada a un exili, farà més de vint-i-cinc anys, a qui nosaltres destinem els nostres projectes de cooperació i ajut humanitari.

CRONOLOGIA HISTÒRICA DEL CONFLICTE

- 1884 Comença l'ocupació espanyola del Sàhara Occidental
- 1934 L'exèrcit espanyol conclou l'ocupació del Sàhara
- 1952 L'Instituto Nacional de Industria (INI) estudia les possibilitats d'extracció de fosfats, el que es convertirà en un dels principals interessos econòmics de la zona
- 1960 La XV Assemblea General de l'ONU decreta la descolonització dels territoris no independents
- 1961 El Sàhara es transforma, per llei, en província espanyola
- 1966 L'ONU reafirma el dret inalienable de la població del Sàhara Occidental a autodeterminar-se
- 1970 L'ONU insta Espanya a celebrar el referèndum d'autodeterminació del Sàhara
- 1972 Primeres exportacions de fosfats (150.000 tones)
- 1973 L'Assemblea General del Sàhara sol·licita al govern espanyol la celebració del referèndum d'autodeterminació. El Uali Moustapha Saied crea, juntament amb altres dirigents nacionalistes, el Front Polisario (Front Popular per a l'Alliberament de Saguia El-Hamra i Rio de Oro). Comencen les accions armades contra l'exèrcit colonial espanyol
- 1974 Acord secret entre el Marroc i Mauritània per a repartir-se el Sàhara Occidental. El Front Polisario incrementa les accions armades
- 1975 Veredicte del Tribunal Internacional de La Haia: el Sàhara mantenia, abans de la colonització espanyola, certs vincles amb el Marroc i Mauritània, però no eren de caràcter permanent ni del seu contingut es poden derivar drets sobre el seu territori. Es recomana la celebració d'un referèndum d'autodeterminació.

- Es signen a Madrid els Acords Tripartits a través dels quals Espanya cedeix el Sàhara al Marroc i Mauritània.
- L'exèrcit espanyol abandona el Sàhara i alhora el Marroc inicia la Marxa Verda (marxa de civils acompanyats de l'exèrcit) i l'ocupa. Milers de sahrauís fugen dels bombardeigs marroquins i es refugien en el desert algerià, a prop de Tinduf. És aquí on es creen camps de refugiats on encara avui viu la població sahrauí que va fugir.
- 1976 El Front Polisario proclama la República Àrab - Sahrauí Democràtica (RASD). Comença la Guerra del Sàhara.
- 1979 Mauritània renuncia al sud del Sàhara Occidental. El Marroc ocupa ràpidament els enclavaments més importants i el Front Polisario passa a controlar la resta del territori.
- 1980 El Marroc inicia la construcció dels murs. La guerra entra en una nova fase "estàtica".
- 1984 L'Organització per la Unitat Africana (OUA) admet la RASD com a membre. El Marroc es retira de l'organisme.
- 1988 El Marroc i el Front Polisario accepten el Pla de Pau de l'ONU, que preveu la celebració d'un referèndum d'autodeterminació.
- 1991 El 6 de setembre entra en vigor "l'alto el foc" i la treva que, segons el Pla de Pau de l'ONU, han de precedir la celebració del referèndum previst per al gener de 1992.
- 1992 No se celebra el referèndum. El Marroc no accepta que la base del mateix sigui el cens de la població elaborat per Espanya l'any 1974. El Front Polisario no accepta les pretensions del Marroc de considerar com a sahrauís a desenes de milers de persones que no figuren inscrites en el cens de 1974 i que, segons les autoritats marroquines, es trobaven exiliades al Marroc durant l'ocupació colonial espanyola. La fi del mandat de Pérez de Cuéllar com a Secretari General de l'ONU i la seva substitució per l'egipci Butros Gali contribueix també a ajornar una decisió sobre la validesa del cens de 1974.
- 1995 El Marroc no accepta el cens proposat per les Nacions Unides. Això fa impossible la celebració del referèndum.
- 1996 El Consell de Seguretat de l'ONU acorda la suspensió de les tasques d'identificació per al referèndum i la retirada parcial dels seus efectius a la zona, així com el contingent civil de l'ONU.
- 1997 És nomenat James Baker com a representant especial del Secretari General de l'ONU per al conflicte del Sàhara Occidental. Visita com a mediador les zones del conflicte. Se signen els Acords de Houston i es fixa la data del 8 de desembre de 1998 per a la celebració del referèndum. Segons aquests acords, la base del cos electoral és el cens de 1974, afegint-hi aquelles persones que puguin demostrar un parentesc directe, a més de les reconegudes com a sahrauís per ambdues parts.
- 1998 Es reprenen les tasques d'identificació dels sahrauís amb dret a vot. Novament el govern del Marroc posa entrebancs i el referèndum no es pot dur a terme en les dates previstes.
- 1999 L'ONU finalitza les tasques d'elaboració del cens electoral. Es fixa en unes 86.000 les persones amb dret a vot.
- El Marroc insta a la presentació de més de 140.000 reclamacions d'inscrits no acceptats per l'ONU. Es fixa la data del 31 de juliol de 2000 per a celebrar la consulta.
- 2000 Davant de les maniobres marroquines per endarrerir de nou el referèndum, el Secretari General de l'ONU decideix mostrar la incapacitat d'aquest organisme per a portar a terme els acords del Pla de Pau, i decideix que Baker torni a consultar amb les parts les possibles sortides a la situació. Els sahrauís, cansats d'esperar, no accepten que el procés s'allargui més enllà de finals del 2000. Les probabilitats de que l'actitud obstructionista del Marroc portin a una nova guerra queden obertes.

- 2001 James Baker i Kofi Annan proposen clarament una autonomia retallada sota sobirania marroquí, la qual cosa significa, de fet, l'abandonament del Pla de Pau per part de les Nacions Unides. El Marroc accepta aquesta proposta, mentre que el Front Polisario la rebutja completament.
- 2002 Es prorroga de nou la Missió de l'ONU amb l'encàrrec de buscar una solució acceptada per ambdues parts i que tingui en compte l'autodeterminació del poble sahrauí.
- 2003 El Pla Baker presentat a Nacions Unides, al mes de juliol, és admès a estudi per part del Front Polisario. Marroc el rebutja completament. Aquest Pla presenta un règim d'autonomia pel Poble Sahrauí i en el territori del Sàhara Occidental i la celebració d'un referèndum d'autodeterminació en quatre anys com a data límit. Durant el temps que el Sàhara Occidental es regís sota una autonomia, les carteres ministerials estarien repartides entre el govern marroquí i el govern sahrauí.

Està previst que el Consell de Seguretat de NN.UU. es reuneixi amb les parts, govern marroquí i Front Polisario, entre el mes d'octubre d'enguany i gener de 2004.

ORGANITZACIÓ I CONDICIONS DE VIDA ALS CAMPS DE REFUGIATS

a. Situació geogràfica dels camps

Els 175.000 sahrauís i que van marxar del seu territori davant la invasió del Marroc i Mauritània, viuen, ja fa més de 27 anys, en una part del desert d'Algèria anomenat "Hamada", un terreny dur i inhòspit on res no creix.

La població viu en tendes de campanya distribuïdes en quatre grans campaments o "Wilaies" que tenen el nom de regions del Sàhara Occidental (Aaiun, Smara, Dajla i Auserd).

Dins de cada wilaia hi ha les "Dahires", que són petits nuclis de tendes que tenen el nom de ciutats originàries del Sàhara Occidental (Amgala, Mijic, Daora, etc). La ubicació de cada wilaia ve condicionada tant per raons estratègiques com per l'existència o proximitat d'aigua. A cada wilaia hi ha cinc o sis dahires.

b. Organització social

Les condicions de vida als camps de refugiats són extremadament dures: Temperatures superiors als 50° a l'estiu i temperatures molt baixes a les nits d'hivern, absència de llum elèctrica i d'aigua corrent, i moltes mancances pel que fa a les necessitats més bàsiques (vestit, alimentació, assistència sanitària...). Tot i això, la població sahrauí comandada pel **FRONT POLISARIO** ha aconseguit una organització social als campaments realment admirable.

Cal dir que l'organització social de les dahires està bàsicament a càrrec de les dones, ja que els homes han estat fins ara al front de guerra. En general són les dones les qui componen els diferents comitès populars que vetllen pel bon funcionament de la sanitat, l'educació, el proveïment, etc.

c. Organització sanitària

La sanitat està basada en la medicina preventiva, d'una banda, i en l'assistència i hospitalització, per una altra. Cada dahira compta amb un centre de sanitat on es resolen els casos senzills de tipus ambulatori i cada wilaia té un petit hospital per a intervencions poc complicades. En ambdós llocs, a més de l'atenció als malalts es fan xerrades d'orientació sanitària.

A més hi ha l'Hospital General on s'ingressen els malalts amb tractaments més complicats i on hi ha la Unitat Quirúrgica on es realitzen les intervencions. Un dels problemes greus de la sanitat és la manca de medicaments i la difícil conservació d'aquests, ja que la calor és molt forta i no compten amb generadors elèctrics potents per proveir tot el dia les necessitats dels hospitals.

També es va inaugurar el mes d'octubre de 1997 l'Hospital Materno-infantil Catalunya, que ha estat subvencionat per institucions i entitats de Catalunya.

Durant els 24 anys d'exili els sahrauís han procurat formar i preparar personal sanitari a l'estranger per tal de poder donar resposta a la necessitat d'atenció sanitària dels campaments, així com cercar sortides de suport per a casos de malalties o intervencions difícils de solucionar en els hospitals dels camps. En aquests caos els malalts són evacuats a països estrangers que ofereixen solidariament el seu ajut.

d. Organització educativa

En el camp educatiu podem constatar l'esforç del FRONT POLISARIO per tal de començar la reconstrucció del país formant i educant a tota la població passant del 99 % d'analfabetisme a la total escolarització dels nens i nenes de 3 a 16 anys.

L'organització del sistema educatiu és la següent:

* Escola Bressol , per als infants entre 3 i 6 anys, on aquests reben una educació semblant a la del nostre pre-escolar. Les classes s'imparteixen a les dahires.

* Escola primària dels 7 als 12 anys . És similar a l'E.G.B. Fins al cinquè curs es realitza en diferents escoles de les wilaies, i a partir del sisè els nens van interns a una escola comuna a totes les wilaies. Cal remarcar que a partir de tercer estudien l'espanyol com a segona llengua.

* Ensenyament secundari, per a nois i noies de 13 a 16 anys, dividit en:

- Formació professional (adaptada a les necessitats del camp).
- Batxillerat, com a preparació universitària. El reben a països estrangers.

En el camp de l'educació cal destacar, també les campanyes d'alfabetització destinades als adults que no van poder estudiar, i que tenen lloc durant l'estiu, i l'Escola "27 de febrer" destinada a les dones, on s'imparteixen classes per preparar mestres, auxiliars de clínica, costura i altres feines artesanals.

e. Estructura econòmica

Les necessitats de l'organització en els campaments de la població civil i de la guerra durant tots aquests anys ha portat a una economia de supervivència. L'ajuda internacional de països amics i d'organitzacions humanitàries són la base de l'economia de la RASD.

Cal dir que estan intentant, en la mesura d'allò possible, arribar a autoabastir-se, sobretot en el terreny agrícola que serveix per proveir els centres públics, escoles, hospitals... i d'altra banda, serveix per preparar els futurs assentaments estables de la població al Sàhara Occidental.

El treball està planificat en cada dahira segons les necessitats i està supervisat i distribuït per comitès: educació, sanitat, agricultura, alimentació i artesanía.

f. Cultura i manifestacions artístiques

Tot i la situació de guerra que han viscut durant aquests anys, els refugiats han procurat no perdre la seva identitat com a poble i han cuidat molt les manifestacions culturals i artístiques. Cada dahira disposa del seu grup folklòric. Existeix a més a més el comitè d'artesanía que vetlla per la conservació de la realització de catifes, el treball del cuir, la fusta i l'espart.

D. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

D.1. OBJECTIUS

- Millorar l'alimentació dels nens més petits dels campaments, aportant els recursos necessaris perquè tots ells tinguin assegurat almenys un àpat diari a l'escola.
- Contribuir a disminuir la taxa d'absentisme el les Escoles Bressol dels Campaments
- Informar i sensibilitzar al poble català sobre la situació actual en la que viu el poble sahrauí.
- Donar suport al procés d'Autodeterminació i Independència del poble sahrauí.

D.2. POBLACIÓ DESTINATÀRIA DE L'AJUT (BENEFICIARIS)

A tots els/les nens/es de 3 a 5 anys dels campaments de refugiats de Tindouf, que van a l'Escola Bressol.

Actualment als campaments de refugiats hi ha 26 Escoles Bressol repartides en les diferents dahires a les que hi assisteixen al voltant de 100 nens/es per Escola, la qual cosa vol dir que el projecte va dirigit a uns 2.600 nens/es.

D.3. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Amb aquest projecte, ACAPS pretén garantir un àpat diari a tots els infants que assisteixen a les Escoles Bressol dels campaments de Refugiats de Tindouf . Aquest àpat, que seria l'esmorzar , es faria a la mateixa escola.

L'aportació econòmica necessària per a desenvolupar aquest projecte anirà acompanyada d'un assessorament dietètic per fer realitat una dieta equilibrada que garanteixi la salut d'aquests infants i un creixement adequat.

FASES DEL PROJECTE

- ACAPS lliurarà semestralment de l'aportació econòmica necessària al Ministeri de Cooperació, per tal de que aquest la distribueixi als diferents consells de Daira perquè ho gestioni amb la seva Escola Bressol.
- Un equip d'assessorament dietètic farà semestralment propostes de menú d'aquest àpat diari. Aquestes propostes tindran en compte les necessitats dels infants, la situació en que es desenvolupen, els aliments que són factibles aconseguir als campaments i qualsevol altre qüestió que es derivi de la situació en que viuen els sahrauis en els campaments de refugiats.

- Les Escoles Bressol ompliran semestralment una fitxa de seguiment del projecte on constaran dades com: nombre de nens/es que assisteixen a l'escola, tipus d'àpat, evolució del cost del mateix...etc.

Malgrat és un projecte global d'ACAPS amb els campaments de refugiats sahrauís i que pretenem aconseguir que tots els infants tinguin assegurat aquest àpat, es preveu la possibilitat de que es puguin signar convenis bilaterals entre seccions i/o ajuntaments agermanats amb dahires concretes perquè la seva aportació vagi destinada directament a aquesta dahira.

D.5 PRESSUPOST ESTIMATIU

▪ 26 dahires X 100 infants	2.600 infants als campaments
▪ 39 setmanes lectives X 5 dies lectius/setmana	195 dies anuals
▪ Aportació diària/infant	0,30

2.600 infants X 195 dies X 0,30 euro = 152.100 euros

- El cost per dahira és aproximadament de :

100 infants X 195 dies X 0,30 euros = 5.850 euros